

Tirsdag den 18. marts 2025 (D)

1

67. møde

Tirsdag den 18. marts 2025 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 18:

Forespørgsel til ministeren for digitalisering om Danmarks digitale udvikling.

Af Birgitte Vind (S), Eva Kjer Hansen (V), Kim Edberg Andersen (DD), Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Alexander Ryle (LA), Henrik Rejnholt Andersen (M), Dina Raabjerg (KF), Rosa Lund (EL), Mette Thiesen (DF), Stinus Lindgreen (RV), Christina Olumeko (ALT) og Jeppe Søe (UFG).
(Anmeldelse 13.03.2025).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 107:

Forslag til lov om ændring af lov om buskørsel, lov om godskørsel og taxiloven. (Regelforenkling for vejtransportvirksomheder og forlængelse af tilladelser til sygetransport).
Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 20.11.2024. 1. behandling 03.12.2024. Betænkning 11.03.2025. 2. behandling 13.03.2025. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af strålebeskyttelsesloven. (Radiologisk beredskabsplan og strategier for håndtering af eksisterende bestrålingssituationer m.v.).
Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 09.01.2025. 1. behandling 30.01.2025. Betænkning 27.02.2025. 2. behandling 13.03.2025).

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 78:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunal selvbestemmelse over partybussers kørsel i byområder.
Af Mads Olsen (SF) og Carl Valentin (SF).
(Fremsættelse 15.11.2024. 1. behandling 16.01.2025. Betænkning 11.03.2025).

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om en analyse af oprettelsen af et fælles kollektivt trafikelskab i Østdanmark.
Af Leila Stockmarr (EL) m.fl.
(Fremsættelse 15.11.2024. 1. behandling 16.01.2025. Betænkning 11.03.2025).

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 39:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre en handicappolitisk handleplan.
Af Charlotte Broman Mølbæk (SF) m.fl.

(Fremsættelse 12.11.2024. 1. behandling 08.01.2025. Betænkning 27.02.2025. Omtrykt).

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om, at pensionsopsparinger i udgangspunktet skal deles ligeligt i tilfælde af skilsmisse.
Af Sólbjørg Jakobsen (LA), Lisbeth Bech-Nielsen (SF) og Rosa Lund (EL) m.fl.
(Fremsættelse 12.11.2024. 1. behandling 08.01.2025. Betænkning 27.02.2025).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Akkreditierungsordning til kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft m.v.).
Af ministeren for grøn trepart (Jeppe Bruus).
(Fremsættelse 12.12.2024. 1. behandling 07.01.2025. Betænkning 12.03.2025).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland. (Betalingspåkrav).
Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).
(Fremsættelse 15.01.2025. 1. behandling 28.01.2025. Betænkning 12.03.2025).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet, lov om anvendelse af Danmarks undergrund og lov om planlægning. (Tilslutningsregler for metan og brint, roller og ansvar i forhold til gasforsyningssikkerhed, retningslinjer i kommuneplaner for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg m.v.).
Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).
(Fremsættelse 15.01.2025. 1. behandling 30.01.2025. Betænkning 13.03.2025).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2024.
Af finansministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 30.01.2025. 1. behandling 18.02.2025. Betænkning 13.03.2025).

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 165:

Forslag til folketingsbeslutning om danske militære bidrag til træning og kapacitetsopbygning i Afrika i rammen af EU.
Af udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsættelse 11.03.2025).

Kl. 13:00

Kl. 13:02

Meddelelser fra formanden**Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Leif Lahn Jensen (S), Lars Christian Lilleholt (V), Peter Skaarup (DD), Theresa Berg Andersen (SF), Ole Birk Olesen (LA), Henrik Frandsen (M), Mona Juul (KF), Peder Hvelplund (EL), Peter Kofod (DF), Martin Lidegaard (RV), Helene Brydesholt (ALT), Lars Boje Mathiesen (BP), Aaja Chemnitz (IA), Mike Villa Fonseca (UFG) og Jeppe Søe (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 169 (Forslag til folketingsbeslutning om, at screening af brystkræft nedsættes fra 50 til 40 år (borgerforslag).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 18:**Forespørgsel til ministeren for digitalisering om Danmarks digitale udvikling.**

Af Birgitte Vind (S), Eva Kjer Hansen (V), Kim Edberg Andersen (DD), Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Alexander Ryle (LA), Henrik Rejnholt Andersen (M), Dina Raabjerg (KF), Rosa Lund (EL), Mette Thiesen (DF), Stinus Lindgreen (RV), Christina Olumeko (ALT) og Jeppe Søe (UFG).
(Anmeldelse 13.03.2025).

Kl. 13:01

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, be-
tragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 107:**Forslag til lov om ændring af lov om buskørsel, lov om godskørsel og taxiloven. (Regelforenklning for vejtransportvirksomheder og forlængelse af tilladelser til sygetransport).**

Af transportministeren (Thomas Danielsen).
(Fremsættelse 20.11.2024. 1. behandling 03.12.2024. Betænkning 11.03.2025. 2. behandling 13.03.2025. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:02

Forhandling**Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Afstemning**Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse.

Afstemningen slutter.

For stemte 71 (S, V, LA, M, KF, Jeppe Søe (UFG), Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG),) imod stemte 35 (DD, SF, EL, DF, RV og ALT), hverken for eller imod stemte 1 (BP).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 118:**Forslag til lov om ændring af strålebeskyttelsesloven. (Radiologisk beredskabsplan og strategier for håndtering af eksisterende bestrålingssituationer m.v.).**

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 09.01.2025. 1. behandling 30.01.2025. Betænkning 27.02.2025. 2. behandling 13.03.2025).

Kl. 13:03

Forhandling**Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning**Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen
kan starte.

Afstemningen slutter.

For stemte 104 (S, V, DD, SF, LA, M, KF, EL, RV, ALT, BP, Jeppe Søe (UFG), Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)),
imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 4 (DF).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 78:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunal selvbestemmelse over partybussers kørsel i byområder.

Af Mads Olsen (SF) og Carl Valentin (SF).

(Fremsættelse 15.11.2024. 1. behandling 16.01.2025. Betænkning 11.03.2025).

Kl. 13:04

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, kan vi gå til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 21 (SF, EL, RV og ALT), imod stemte 82 (S, V, DD, LA, M, DF, BP, Jeppe Søe (UFG), Jon Stephensen (UFG) og Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 6 (KF).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om en analyse af oprettelsen af et fælles kollektivt trafikelskab i Østdanmark.

Af Leila Stockmarr (EL) m.fl.

(Fremsættelse 15.11.2024. 1. behandling 16.01.2025. Betænkning 11.03.2025).

Kl. 13:05

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 13:05

Afstemning

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Vi stemmer om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 17 (SF, EL og ALT), imod stemte 92 (S, V, DD, LA, M, KF, RV, DF, BP, Jon Stephensen (UFG), Mike Villa Fonseca (UFG) og Jeppe Søe (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 39:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre en handicappolitisk handleplan.

Af Charlotte Broman Mølbæk (SF) m.fl.

(Fremsættelse 12.11.2024. 1. behandling 08.01.2025. Betænkning 27.02.2025. Omtrykt).

Kl. 13:06

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, kan vi gå til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 31 (DD, SF, EL, DF og ALT) imod stemte 78 (S, V, LA, M, KF, RV, BP, Jeppe Søe (UFG), Jon Stephensen (UFG) og (Mike Villa Fonseca (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om, at pensionsopsparinger i udgangspunktet skal deles ligeligt i tilfælde af skilsmisse.

Af Sólbjörg Jakobsen (LA), Lisbeth Bech-Nielsen (SF) og Rosa Lund (EL) m.fl.

(Fremsættelse 12.11.2024. 1. behandling 08.01.2025. Betænkning 27.02.2025).

Kl. 13:07

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, kan vi gå til afstemning.

Kl. 13:07

Afstemning

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 31 (SF, LA, EL, RV, ALT og Mike Villa Fonseca (UFG)), imod stemte 78 (S, V, DD, M, KF, DF, BP, Jeppe Søe (UFG) og Jon Stephensen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Akkrediteringsordning til kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft m.v.).

Af ministeren for grøn trepart (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 12.12.2024. 1. behandling 07.01.2025. Betænkning 12.03.2025).

Kl. 13:08

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Vi trækker lige vejret, så folk, der har andre gøremål, kan nå at komme ud af salen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland. (Beta-lingspåkrav).

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 15.01.2025. 1. behandling 28.01.2025. Betænkning 12.03.2025).

Kl. 13:08

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet, lov om anvendelse af Danmarks undergrund og lov om planlægning. (Tilslutningsregler for metan og brint, roller og ansvar i forhold til gasforsyningsikkerhed, retningslinjer i kommuneplaner for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).

(Fremsættelse 15.01.2025. 1. behandling 30.01.2025. Betænkning 13.03.2025).

Kl. 13:09

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:09

Afstemning

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Da jeg anser udfaldet for givet, betragter jeg ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget i to lovforslag, stillet af et mindretal, EL, og tiltrådt af udvalget, som vedtaget.

[A. Forslag til lov om ændring af lov om gasforsyning, lov om Energinet og lov om anvendelse af Danmarks undergrund. (Tilslutningsregler for metan og brint, roller og ansvar i forhold til gasforsyningsikkerhed m.v.)

B. Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Retningslinjer i kommuneplaner for beliggenheden af arealer til pyrolyseanlæg)].

Delingen af lovforslaget i to lovforslag er vedtaget.

Vi stemmer først om det under A nævnte lovforslag.

Da jeg anser udfaldet for givet, betragter jeg ændringsforslag nr. 2-5, stillet af klima-, energi og forsyningsministeren og tiltrådt af udvalget, som vedtaget.

De er vedtaget.

Vi stemmer nu om det under B nævnte lovforslag.

Da jeg anser udfaldet for givet, betragter jeg ændringsforslag nr. 6, stillet af klima-, energi og forsyningsministeren og tiltrådt af udvalget, som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 129:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2024.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 30.01.2025. 1. behandling 18.02.2025. Betænkning 13.03.2025).

Kl. 13:11

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 165:

Forslag til folketingsbeslutning om danske militære bidrag til træning og kapacitetsopbygning i Afrika i rammen af EU.

Af udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsættelse 11.03.2025).

Kl. 13:11

Forhandling

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Simon Kollerup fra Socialdemokratiet som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Simon Kollerup (S):

Tak, formand, og det er jo et centralt beslutningsforslag, vi her behandler. Det er et beslutningsforslag, som vil danne rammen om både det første danske militære bidrag, der bliver udsendt til Afrika i rammen af EU, og det er et beslutningsforslag, som samtidig også giver mulighed for i det hele taget at udsende danske bidrag til EU's øvrige militære indsatser i Afrika med fokus på træning og kapacitetsopbygning.

I Socialdemokratiet mener vi, at Danmark skal tage ansvar og engagere sig i verdens brændpunkter, også militært, når det er nødvendigt. Vi hverken kan eller vil være med til at vende verden ryggen. Vi ønsker tværtimod at bidrage til at skabe en bedre verden, og det kræver nu engang et stærkt forpligtende internationalt samarbejde. Derfor mener vi også i Socialdemokratiet, at Danmark i højere grad fremadrettet skal bidrage til EU's militære indsatser i Afrika.

Den tid, vi befinder os i lige nu, tror jeg alle registrerer meget tydeligt er en alvorlig tid, og det stiller selvfølgelig krav til os herhjemme i Danmark. Vi skal stå vagt om de helt grundlæggende værdier, som vores samfund og verdensorden bygger på med international fred og sikkerhed, det skal vi både herhjemme, det skal vi i Europa, og det skal vi resten af verden, og her spiller EU's sikkerheds- og forsvarssamarbejde en vigtig rolle. Siden den danske befolkning med et overvældende flertal afskaffede EU-forsvarsforbeholdet, har Danmark allerede besluttet at bidrage til flere af EU's

militære missioner og operationer, og derfor er det naturligt, at Danmark ligesom flere andre EU-lande også bidrager til EU's militære trænings- og kapacitetsopbygningsindsatser i Afrika.

Med det beslutningsforslag, vi behandler her, sender Danmark både et vigtigt signal om, at Danmark aktivt deltager i EU's militære indsatser for fred og sikkerhed, også på det afrikanske kontinent, som ud over at have stor betydning for dansk og europæisk sikkerhed også danner rammen om en bredere geopolitisk rivalisering. Som det første konkrete bidrag under det her beslutningsforslag ønsker regeringen jo så at udsende et personelbidrag på to personer, som skal til EU's militære træningsmission i Somalia, og det skal være gældende her fra juli 2025 og så et år frem. Det er en stor beslutning, når vi udsender dansk personel til verdens brændpunkter, og der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at det er en tilspidset situation, som vi sender forsvarets soldater ned til.

Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at den generelle sikkerhedssituation i Somalia fortsat er meget ustabil. Den militante islamistiske gruppe Al-Shabaab har gennem mange år været central i at destabilisere Somalia, og på trods af mange års både lokale og internationale militære indsatser ses det i dag fortsat, at oprørs- og terrorgruppen er en meget aktiv og også kapabel gruppe under al-Qaeda. Vi ser også, at Islamisk Stat, IS, har etableret sig i Somalia i løbet af de seneste år. Det danske bidrag vil så kunne være med til at understøtte opbygningen af Somalias sikkerhedsarkitektur, som EU længe har været engageret i. Missionen har til formål at styrke det somaliske forsvars egen effektivitet, troværdighed og ansvarlighed ved at gøre det somaliske forsvar i stand til at overtage sikkerhedsansvaret og bekæmpe truslen fra militante islamiske grupper i samfundet. Det her er en rigtig vigtig indsats, også selv om det ikke er den største målt i personelomfang, men det er noget, vi kan være stolte af at det danske forsvar er i stand til at bidrage til.

Så med de ord skal jeg blot meddele, at Socialdemokratiet støtter beslutningsforslaget, og jeg skal også hilse fra kollegerne i Moderaterne og sige, at de også støtter selv samme. Tak for ordet.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den ordførertale. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Simon Kollerup fra Socialdemokratiet og byder velkommen til hr. Peter Juel-Jensen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Peter Juel-Jensen (V):

Tak for det, formand. Med afskaffelsen af EU-forsvarsforbeholdet ved afstemningen den 1. juni 2022 tiltrådte Danmark formelt EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitiske samarbejde. Den nye geopolitiske virkelighed kalder på et helhjertet dansk engagement i EU, også i form af dansk deltagelse i og bidrag til EU's militære indsatser.

Danmark lægger vægt på, at EU bidrager aktivt til at fremme international fred og sikkerhed, og det gælder selvfølgelig også på det afrikanske kontinent, hvor Europa og Afrika står over for en række fælles udfordringer i form af bl.a. klimaforandringer, voldelig ekstremisme, væbnede oprør og grænseoverskridende organiseret kriminalitet til lands og til vands. Men vi skal heller ikke lukke øjnene for, at de geopolitiske interesser i stigende grad gør sig gældende på det afrikanske kontinent. Ikke mindst lande som Rusland og Kina udvider deres økonomiske og militære indflydelse på kontinentet. I Europa skal vi kende vores besøgstid og også løbende styrke vores forhold til Afrika.

Konkret skal beslutningsforslaget tilvejebringe mandat til, at vi kan udsende to personer til EU's mission i Somalia senere i år. Men med afskaffelsen af forsvarsforbeholdet må man forvente, at Danmark i fremtiden skal bidrage til EU's militære indsatser i Afrika.

Der er tale om afgrænsede bidrag til EU's trænings- og kapacitetsopbygningsindsatser.

Venstre støtter forslaget.

Kl. 13:18

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Peter Juel-Jensen fra Venstre for den ordførertale. Så går vi videre i ordførerrækken med fru Lise Bech fra Danmarksdemokraterne som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Lise Bech (DD):

Tak, formand. Som det er sagt, går det her beslutningsforslag ud på, at Folketinget giver samtykke til, at danske militære bidrag indsættes til træning og kapacitetsopbygning i Afrika i rammen af EU's militære indsatser. Som det også er blevet sagt, havde vi folkeafstemning den 1. juni 2022, og der besluttede et flertal af danskerne at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet. Det har vi jo selvfølgelig taget til efterretning i Danmarksdemokraterne. For os er det dog stadig væk vigtigt, at kernen i forsvaret af Danmark og Europa ligger i regi af NATO, og derfor er vores tilgang til EU-missioner, at vi tager stilling fra mission til mission og ser, om det giver mening.

Med det her forslag gives der konkret samtykke til et bidrag på to personer til en indsats i Somalia. For os at se har Danmark en interesse i, at sikkerhedssituationen i området bliver forbedret. Det er vigtigt, at Somalias evne til at bekæmpe pirateri ud for Afrikas Horn forbedres, hvilket ikke mindst danske rederier har en stor interesse i. Og en forbedret sikkerhedssituation i Somalia kan også forbedre mulighederne for at kunne sende afviste somaliske asylansøgere retur, og det kan Danmarksdemokraterne støtte.

Forhåbentlig kan det militære personel bidrage positivt til missionen i Somalia, og vi håber jo også, at de kan erhverve sig noget vigtig og nyttig viden, der kan viderebringes til det danske forsvar, når de vender hjem. Vi har noteret os, at FE vurderer, at terrortruslen i Somalia er høj og i hovedstaden Mogadishu meget høj. Vi går derfor ud fra, og vi forventer også, at regeringen gør, hvad der skal gøres for at håndtere sikkerhedssituationen for de udsendte bedst muligt.

Men med de få bemærkninger kan Danmarksdemokraterne bakke op om forslaget.

Kl. 13:21

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den ordførertale. Der er ikke nogen korte bemærkninger til fru Lise Bech fra Danmarksdemokraterne. Vi går videre i ordførerrækken, og det er til fru Anne Valentina Berthelsen fra SF som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:21

(Ordfører)

Anne Valentina Berthelsen (SF):

Tak, formand. For tiden fylder behovet for et større europæisk fællesskab omkring investeringer i vores forsvar og vores fælles forsvarsindustri i Europa jo selvfølgelig rigtig meget. Men noget, der ikke fylder helt lige så meget, men som måske burde fylde en del mere, er et tilsvarende behov for, at vi styrker vores fælles sikkerhedspolitiske interesser og varetagelsen af dem i Europa. Det afrikanske kontinent er præget af uro. Mange af de afrikanske lande har problemer med terrorbevægelser, der opstår i et magtvakuum, pirateri er en udfordring for vores handel, og det gælder ikke kun for vores handel i Europa, men for verdenshandelen, og befolkninger lider under de her turbulente forhold.

I Europa er der en klar sikkerhedspolitisk interesse i at lave stabiliserende og fredsbevarende trænings- og kapacitetsopbyggende

indsatser på det afrikanske kontinent, og jeg ser det her som en naturlig del af afskaffelsen af forsvarsforbeholdet, som det også har været nævnt tidligere i debatten. Danmark er nu fuldt medlem af det europæiske forsvarssamarbejde, og en del af det forsvarssamarbejde er også at kunne bidrage til tilstedeværelsen i trænings- og kapacitetsopbyggende missioner, f.eks. i Afrika. Derfor støtter SF det her forslag.

Jeg har dog en lille bemærkning, og jeg vil ikke mene, at det skal være udenrigsministeren, der skal svare på den, men måske nærmere forsvarsministeren. Jeg tror, at det kunne være kærkomment på nuværende tidspunkt at få et overblik over, hvor vi har vores soldater rundt omkring i verden sendt hen, og hvad vi egentlig har af kapacitet. Når vi fremover i Folketinget og i Det Udenrigspolitiske Nævn skal tage stilling til at sende bidrag ud, hvilket kan give rigtig god mening under forskellige omstændigheder, bliver vi også nødt til at gøre det, under forudsætning af at vi faktisk har de soldater, der er behov for, samtidig med at vi kan varetage vores eget beredskab, både inden for NATO, og hvad vi ellers finder på. Og der tror jeg, at vi i Danmark indimellem kan blive lidt udfordret af, at vi ikke har så mange hænder i forsvaret, så vi bliver nødt til at prioritere.

Den her mission er rigtig fornuftig, og det vil mange af missionerne i rammen af det europæiske forsvarssamarbejde være, men vi skal kunne træffe de beslutninger med åbne øjne og have en idé om, hvad det så er, vi ikke kan prioritere, og det tror jeg forsvarsministeren bliver nødt til at give et overblik over. Og så vil jeg lade udenrigsministeren slippe i den her debat. Tak for ordet.

Kl. 13:23

Den fg. formand (Birgitte Vind):

Tak for den ordførertale. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Anne Valentina Berthelsen fra SF og går videre i ordførerrækken til hr. Carsten Bach fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:23

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak for det, formand. Når Europa er udfordret på mange fronter, skal vi også handle på mange fronter, for når Europa er udfordret, er det ikke bare EU eller medlemslandene, der er udfordret, det er i virkeligheden hele den vestlige verdensorden, der er udfordret, og alle de institutioner, vi har bygget op siden anden verdenskrig. Der er ikke kun tale om egentlige fysiske institutioner som WHO og FN, nej, der er i virkeligheden også tale om fred og ikke mindst frihandel.

Særlig i den her tid må vi jo i den grad huske på, at global frihandel ikke er en selvfølge. Det er ikke noget, vi skaber alene i Europa; det kræver rent faktisk, at der også er samarbejdspartnere ude i verden, der ønsker frihandel. Vi kan ikke acceptere pirateri og anarki, når søtransporten langs Afrikas kyster er en fuldstændig essentiel andel af den globale frihandel. Det er både i Danmarks og Europas interesse at sikre fri handel på de globale have. Derfor er et stabilt Afrika også i vores interesse. Og hvis vi i Europa ikke tilbyder en vej frem, står de autoritære kræfter klar til at tage over. Truslen mod øst må ikke også blive en trussel mod syd. At sikre Afrikas kyster er netop at bruge vores kræfter til at varetage danske og europæiske interesser. Vejen frem er ikke, at vi lukker os om os selv, blot fordi USA gør det i øjeblikket.

Verdensordenen er ikke et vakuum, hvor Afrika bare kan passe sig selv, hvis vi holder os væk. Hvis vi svigter, vil det blot øge det afrikanske kontinents afhængighed af aktører som Rusland og Kina. Derfor støtter Liberal Alliance det her forslag, og også, fordi vi ser det som en langsigtet investering i den liberale verdensorden og dens vigtigste institutioner som fred og frihandel.

Men lad os også bare lige slå fast, at det her ikke handler om symbolske prestigeprojekter eller urealistiske idealer. Vi sender ikke

pengene af sted i blinde; vi sender rent faktisk professionelle danske soldater af sted, der skal udføre et konkret vigtigt og strategisk stykke arbejde. Danmark skal selvfølgelig tage ansvar, hvor det er nødvendigt. Vi skal bidrage til stabilitet, fordi det er i vores egen interesse, og derfor støtter Liberal Alliance som sagt også initiativet her. Tak for ordet.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for ordførertalen, tak til hr. Carsten Bach. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren for Liberal Alliance. Vi har hørt fra Moderaterne, og derfor går vi videre i ordførerrækken til hr. Rasmus Jarlov fra Det Konservative Folkeparti som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Vi kan også godt støtte forslaget. Man kan selvfølgelig godt undre sig umiddelbart over, om vi har de soldater, der skal af sted, når vi nu står over for så stor en trussel fra Rusland og derfor har behov for at styrke forsvaret i Europa så meget som overhovedet muligt. Har vi overhovedet har mandskab til, at vi kan sende dem andre steder hen?

Men der er jo for det første tale om et ret lille antal soldater; for det andet synes vi, at formålet er godt. Vi vil godt være med til at stabilisere og skabe fred i Afrika. Hvis vi kan bidrage lidt der, gør vi gerne det. Endelig kan man sige, at det at have et stærkt diplomati og stå sammen med sine allierede jo også er en del af vores sikkerhed.

Vi har jo set igennem mange år, at når vi har stået sammen med vores allierede – f.eks. USA, som vi har været meget, meget loyale overfor – så betyder det selvfølgelig, at de også er meget, meget loyale over for os og respekterer vores grænser og ikke begynder at modarbejde vores interesser og sådan noget. Men vi tror på, at vi skal stå sammen med vores europæiske allierede og lave de her indsatser, og vi tror også på, at vi skal danne alliancer med afrikanske lande, som godt nok ikke spiller så stor en rolle i verdens sikkerhedspolitik, men som trods alt repræsenterer utrolig mange mennesker. Vi vil gerne yde et bidrag, hvor vi kan; så vi mener godt, at vi kan bidrage med det mindre antal soldater, som der her tale om. Tak.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den ordførertale. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Rasmus Jarlov fra Det Konservative Folkeparti. Jeg ser ikke fru Trine Pertou Mach fra Enhedslisten, så derfor kan vi gå videre i ordførerrækken til hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Dansk Folkeparti kommer ikke til at støtte forslaget. Vi må nok indrømme, at vi har lidt svært ved at se fornuften i beslutningen om at sende træningspersonel til Afrika, al den stund det danske forsvar hænger i laser, bl.a. takket være tidligere beslutninger af forskellige folketingsflertal og regeringer. Vi kan ikke forsvare os selv, vi har ikke engang noget luftforsvar. Vi har stort set ingen skibe, der kan forsvare kongeriget. Vi har brug for alle mand i Danmark, i kongeriget, til at træne vort personel til at imødegå den stigende trussel, der er fra øst. Derfor virker det lidt overmodigt, at vi bliver ved med at tale om at sende soldater ud, og at vi bliver ved med at sende dem ud af Europa.

Vores indstilling er, at nogle af de lande, der har svigtet i forbindelse med Ukraine, og det er især sydeuropæiske lande, må tage

den opgave på sig. Vi er stolte af den indsats, som regeringen og Folketinget har ydet i Ukraine. Tak til regeringen for den indsats.

Der er andre lande, der har svigtet. Vi kan bare nævne Norge, der har tjent 1.000 mia. kr. på konflikten gennem øgede olieindtægter – det er 1 billion kroner. Senest har man så besluttet at yde 50 mia. kr. til Ukraine; det er jo forsvindende lidt. Når man tænker på, hvad Danmark har fundet af midler og støtte til Ukraine, virker det jo helt absurd.

Derfor må lande som Spanien, Italien og andre påtage sig den opgave at støtte afrikanske lande, som har brug for hjælp, og som har brug for en form for træning og vejledning. Jeg har bare svært ved se, at Danmark kan yde mere på dette kontinent. Så vi kommer til at stemme nej ved tredjebehandlingen. Tak.

Kl. 13:31

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den ordførertale. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti og går videre i ordførerrækken. Det er hr. Martin Lidegaard fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Tak. Radikale Venstre kan støtte beslutningsforslaget, og det kan vi af tre gode grunde.

Den første er selve formålet med det her. Idéen om at yde hjælp til selvhjælp gennem kapacitets- og træningsopbygning i Afrika, sådan at afrikanske lande i højere grad kan tage vare på egen sikkerhed, men også nabolandes sikkerhed, er en åbenlyst god idé, og det er åbenlyst i både Danmarks og Europas egen interesse, sådan at vi skal bruge færre ressourcer, når krisen opstår i de afrikanske lande. Det er et gammelt radikalt mantra, og vi kæmpede for at få det ind i det forrige forsvarsforlig som en del af FN's fredsbevarende operationer, altså at lave træningsoperationer, og det, at EU kan gøre det samme, er vi utrolig glade og positive over for.

Den anden grund er det, som også Carsten Bach nævnte i sit indlæg, nemlig at fraværet af USA, desværre, på det afrikanske kontinent stiller så meget desto større krav til EU og Europa samme sted. Vi tror på Europa; vi tror på, at EU kan løfte en stor del af den opgave, som USA slipper i de her år. Det gælder de her former for indsatser, og det gælder sådan set også udviklingsstøtten. Vi synes jo, det ville være dejligt, hvis den danske regering ville tage initiativ til at samle en række af europæiske lande, der vil gå forrest, også når det handler om udviklingsbistanden, og forsøge at lukke nogle af de mest påtrængende huller på det afrikanske kontinent, som ellers risikerer at blive udfyldt af Kina og Rusland, hvilket geopolitisk vil være en kæmpe udfordring for EU og Europa, som jeg ser det.

Det kunne være spændende, hvis udenrigsministeren kunne fortælle lidt om, selv om det måske ikke er dagens dagsorden, om det er noget, der indgår i regeringens overvejelser omkring det samtidige partnerskab mellem EU og Afrika set i lyset af den nye amerikanske administration.

Den tredje og sidste grund til, at vi kan støtte forslaget, er, at det jo netop viser, hvad EU kan, hvad Europa kan. Det er jo mig bekendt den første mission, vi bruger, efter at Danmark har sluppet forsvarsforbeholdet, og vi synes, det er et rigtig godt første bidrag. Dermed er det jo også et eksempel på, at Danmark nu også kan være med i den her sammenhæng, og det er vi rent ud sagt oprigtigt glade for i Radikale Venstre.

Kl. 13:34

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den ordførertale. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Martin Lidegaard fra Det Radikale Venstre og går

videre i ordførerrækken. Det er fru Sascha Faxe som ordfører for Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:34

Sascha Faxe (ALT):

Tak, formand. Alternativet bakker også op om det her beslutningsforslag. Ligesom ordføreren før mig ser jeg også, at der er en række forskellige områder at tale om, og de matcher ret godt de ting, som De Radikale talte om her. For Alternativet er det vigtigt, at vi rykker sammen i bussen i Europa. Vi har længe talt for et stærkere EU og også et stærkere militært samarbejde i EU, og det her er et rigtig godt sted at starte. Selv om De Konservative måske er lidt bekymrede for, om vi har kapacitet til det, er det ikke, fordi jeg tænker, at det her medfører det største træk, så det er et godt sted at starte.

Samtidig er det vigtigt, at det er en styrkende opgave, vi er med i. Det er ikke en aktivistisk indsats, men en styrkende opgave, hvor vi er med til at hjælpe et land til at få en stærkere sikkerhed og et stærkere forsvar. Det kan godt være, at vi i dag står med et Afrika, som ikke umiddelbart føles som noget, der udgør en sikkerhedstrussel for det globale og heller ikke for Europa. Men det kan det sagtens komme til at gøre, hvis der skal være nogen egen nytte i det her, sådan som Dansk Folkeparti efterlyste det. Derfor er det vigtigt, at vi også ser, at der også er noget i det for os, altså at det simpelt hen på den lange bane også vil være med til at øge vores sikkerhed.

Derudover er det at samarbejde med de lande, vi skal stå sammen med, et vigtigt element for vores forsvar. Det er ikke uvæsentligt, at man får noget træning i at samarbejde. Danmark har deltaget alt for lidt i internationale fredsbevarende styrker, men det gælder også i den senere tid i forhold til NATO-øvelser osv., og hvis man skal være gode sammen, skal man altså lære hinanden at kende. Så derfor synes vi, at det her er et rigtig godt sted at starte.

Det eneste element, som jeg tænker på, og det er måske en generel ting i forhold til de ting, der er i forhold til EU-indsatser, er, at vi ikke har en tydelig exitplan. Men jeg tænker, at det er noget, vi kan stille spørgsmål om og tale om på et andet tidspunkt. Vi synes, det er en rigtig god indsats. Og så skulle jeg hilse fra Enhedslisten, som ikke kunne være her, og sige, at de til gengæld er skeptiske.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den ordførertale og den hilsen. Der er ikke nogen korte bemærkninger til fru Sascha Faxa fra Alternativet, så vi går videre i ordførerrækken. Det er hr. Jon Stephensen, der har meldt sig på banen som privatist.

Kl. 13:36

(Privatist)

Jon Stephensen (UFG):

Tak for ordet. Det var ikke hugget i sten eller bragt ned på tavler fra et bjerg, at Danmark på få år har fordoblet sit bidrag til NATO, øget forsvarsudgifterne og sidste uge var med til at beslutte, at EU optager et lån på 6.000 mia. kr. til oprustning. Det skete, fordi verden har forandret sig. USA har trukket sig, og vi må selv tage ansvar i Danmark, Europa og EU. Det er en nødvendigheds politik. Nu står vi i næsten samme situation i Afrika. Det er tæt på at være sammenligneligt, men ikke uvæsentligt, og slet ikke set i lyset af, at Folketinget snart skal debattere og beslutte regeringens nye Afrika-strategi med overskriften »Afrikas århundrede«. Det er et udspil til, hvordan Danmark kan være med til at styrke Afrika i fremtiden.

Det skabtes vaklen gælder ikke kun verdensordenen, hvor alt er forandret og kastet op i luften. Det gælder i høj grad også Afrika, hvor den største bidragyder til udvikling forsvandt på en nat, og hvor England, Frankrig og Holland ser ud til at følge trop og reducere deres bistand til næsten det halve for at finde penge til mere oprustning. Men det er en reaktion, der er fuldstændig destabiliserende for

et i forvejen skrøbeligt kontinent, hvor det nationale beredskab slet ikke er i stand til at håndtere de nedskæringer, de afrikanske lande nu ser ind i.

Der findes ingen løsning i form af en koncentreret bouillonterning, men at efterlade Afrika alene er den største fare for fred og sikkerhed, også vores og Europas. Afrikas unge demokratier med en ung befolkning er skrøbelige; konflikter, klimakriser og sult lurder overalt. Den demokratiske proces og udvikling er i kæmpe fare, hvis vi ikke gør mere, for ligesom vi ikke må svigte Ukraine, må vi heller ikke svigte Afrika. Hjælp og kapacitetsopbygning i Afrika er også sikkerhedspolitik, og især i Afrika, hvor Rusland og Kina står parate. Det sker allerede og vil eskalere, hvis vi ikke øjeblikkeligt gør meget mere. Fred og sikkerhed går gennem økonomisk samarbejde og støtte. Vores sikkerhed er også lig med fortsat positiv udvikling i Afrika. Det blik og den forståelse må vi ikke miste, i en tid hvor det globale er afløst af nationale interesser, hvilket er voldsomt destabiliserende for Afrikas fremtid. Det må Danmark bringe videre i EU, når vi til sommer overtager formandskabet, i forhold til at EU må steppe op økonomisk i Afrika.

Engang var Danmarks udviklingsbistand 1,0 pct. af bnp, og den det er i dag reduceret til 0,7 pct. Men ligesom forsvarsbudgettets størrelse bør dette heller ikke være hugget i sten for evigt. Det er nu, Danmark bør træde frem og gå forrest og øge sin bistand for at styrke Afrika. Det bør være et afgørende element, når vi diskuterer den kommende Afrika-strategi, at pengene findes til mere hjælp her eller finansieret over det øgede forsvarsbudget under posten sikkerhed. En ting er sikkert, nemlig at som verden har forandret sig, er det nu lige så væsentligt at sige hjælp, hjælp, hjælp i forhold til Afrika – også militært – som det er at sige køb, køb, køb, når det gælder indkøb til Danmarks og Europas forsvar. Tak.

Kl. 13:40

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den ordførertale. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Jon Stephensen. Så går vi videre til udenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 13:40

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det, og tak for en rigtig god debat med mange synspunkter og pointer, som jeg er enig i langt de fleste af, og det er jo ikke overraskende, da alle partier bortset fra Dansk Folkeparti – og jeg tror, at Enhedslisten også er skeptiske – støtter op om beslutningsforslaget. Det er jeg oprigtigt glad for, for den geopolitiske situation kræver et helhjertet dansk engagement i Europa fra hele Europa. Og lad mig så bare lige faktisk oplyse i forhold til DF's ordfører, som nævnte, at Spanien og Italien må tage et medansvar, at både Spanien og Italien er med i den her EU-mission ligesom lande som f.eks. Grækenland og Portugal for nu bare at nævne nogle lande, som ikke, kan man sige, repræsenterer den nordlige del af Det Europæiske Fællesskab. Det er vigtigt, fordi der er brug for, at vi bidrager til EU's militære indsatser, og derfor er det også vigtigt, at vi bruger det danske kommende EU-formandskab og vores aktuelle plads i FN's Sikkerhedsråd til at fremme samarbejdet med de afrikanske lande. Det er bl.a. også det signal, vi sender ved at gå med i den her EU-mission.

Det gør vi jo ikke kun af et godt hjerte – jeg er sådan set meget enig med fru Lise Bech her i, at vi også skal tænke i, hvad vores egne interesser er, og dem har vi også med her. Vi gør det i den grad også for vores egen skyld. Allerede i 2050, og det er jo lige om lidt, vil hvert fjerde menneske i verden være afrikaner, hvert tredje ungt menneske på jorden vil være afrikaner, Europa svinder ikke geografisk, men relativt som en del af verdens økonomi, mens andre vinder frem, og derfor er en investering i Afrika en investering i fremtiden, sådan som hr. Jon Stephensen også var inde på, eller som

en ung mand fra Uganda sagde til mig under et besøg i København sidste år, og nu citerer jeg ham: Afrika er ikke kun fremtidens; det er nutidens befolkning og ledere. Det havde han jo en pointe i. Hvis vi er for langsomme i Europa, vil Afrikas ledere orientere sig andre steder, lede andre steder efter andre muligheder og efter nye chancer, og vi må ikke være blinde for, at Afrika i stigende grad er centrum for geopolitisk interesse.

Rusland udvider deres indflydelse, Kina udvider deres indflydelse – Kina med topmoderne broer og motorveje og minedrift og infrastruktur, Rusland med våbenleverancer og lejesoldater. Og nu ser vi så, at den vestlige verdens leder, USA, i nogen grad trækker sig. Vi kan jo ikke styre, hvad andre lande foretager sig på det afrikanske kontinent, men vi kan styre os selv; vi kan jo vælge, hvad vi selv vil tilbyde. EU skal være en attraktiv partner; EU skal være en troværdig partner; EU skal tilbyde partnerskaber baseret på ligeværd og respekt, sådan at de afrikanske ledere vælger os til og ikke vælger os fra. Det er i deres interesse, men det er jo også i vores interesse, for Afrika er vores nabo, og vi er gensidigt afhængige.

Væbnede konflikter og voldelig ekstremisme præger desværre flere afrikanske lande som nu det, der er genstanden her, hvor al-Shabaab spiller en for stor rolle. Det driver mennesker på flugt, det puster til regionale konflikter, og det påvirker derved også vores egen nære sikkerhed.

Så er vi heldigvis jo i en situation, hvor afrikanske lande i de her år ønsker at tage et større ansvar for egen sikkerhed under mantraet »afrikanske løsninger på afrikanske problemer«. Det hører vi igen og igen, og det skal vi bakke op om, og det skal vi søge at faciliteterne, og det gør vi bl.a. ved at understøtte nationale og lokale myndigheders evner til at skabe sikkerhed og stabilitet inden for deres egne grænser.

EU-samarbejdet, herunder EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, spiller en vigtig rolle i det arbejde, og med afskaffelsen af EU-forsvarsforbeholdet har Danmark fået en mulighed for være en del af det, den skal vi selvfølgelig gribe. Derfor er det kun naturligt, at vi deltager i EU's militære trænings- og kapacitetsopbygning på det afrikanske kontinent.

Det her konkrete bidrag, der er genstand for beslutningsforslaget i dag, handler jo så om en indsats i Somalia, som skal understøtte opbygningen af sikkerhedsarkitekturen i landet, som EU længe har været dybt engageret i. Målet er jo bl.a. at øge det somaliske forsvars egen effektivitet og egen troværdighed, sådan at den somaliske forsvarssektor bliver i stand til at kunne overtage ansvaret for sikkerheden og på egen hånd bekæmpe truslen al-Shabaab og Islamisk Stat. Det er det, der er målet.

Kl. 13:45

Ud over bidraget til missionen i Somalia vil det her beslutningsforslag danne grundlag for, at der kan sendes danske bidrag til EU's øvrige militære og civile indsatser i Afrika. Forslaget vil også gøre det muligt at bidrage til EU's fremtidige indsatser i Afrika, forudsat at disse ligger inden for de rammer, der er beskrevet i beslutningsforslaget. Det beror selvfølgelig på en konkret vurdering, og det vil selvfølgelig også være sådan, at Folketinget vil blive inddraget i sådanne fremtidige beslutninger, sådan som det er foreskrevet. Og måske allervigtigst i den situation, vi befinder os i, sender vi med det her beslutningsforslag og ikke mindst med den enormt brede opbakning, der er bag det, og som jeg gerne vil kvittere for, et stærkt signal om, at Danmark er en aktiv del af EU's forsvars- og sikkerhedspolitik. Tak for ordet.

Kl. 13:46

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den tale og de bemærkninger. Der er en kort bemærkning til hr. Martin Lidegaard fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:46

Martin Lidegaard (RV):

Tak til udenrigsministeren for gode meldinger. Helt i forlængelse af de geopolitiske betragtninger, som flere har været inde på, vil jeg spørge, om regeringen har gjort sig overvejelser om, om EU – ud over det her militære spor, forsvarspolitiske spor i Afrika, som vi støtter varmt – i forhold til de huller, som USA efterlader sig, ikke mindst med den meget dramatiske beskæring af USAID i netop Afrika, kan og skal påtage sig en større rolle der, hvor hullerne er størst og kan få mest skadelig virkning også geopolitisk set ud over de fattige mennesker, der kommer i klemme? Og har den danske regering og udenrigsministeren – og udviklingsministeren, nu har jeg begge stående her i dag i en og samme person – tanker om, at Danmark, ligesom vi gjorde, sidst Trump var ved magten, hvor den daværende udenrigsminister jo, især inden for kvinders rettigheder, tog initiativ til et fælleseuropæisk initiativ til at prøve at fylde nogle af de huller ud, som Trump efterlod sig i Afrika, måske også skal påtage sig en rolle der her op til det danske formandskab for EU?

Kl. 13:47

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til udenrigsministeren.

Kl. 13:47

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Det er selvfølgelig dybt bekymrende, at den nye amerikanske administration foretager så store tilskæringer, som de gør. Det følger vi tæt, og det kommer vi også til at analysere på og se på, hvilke effekter det har. Så sent som i går, sad jeg f.eks. med Jordans udenrigsminister, og Jordan er et land, der bliver enormt berørt af det her. USA finansierer en meget stor del af de omkostninger, Jordan har ved at have flygtninge i Jordan, altså en ganske betydelig del, og svinder det ud, kommer det til at udfordre.

Vi kommer selvfølgelig til at se på, om det her giver anledning til, at vi reallokerer nogle ressourcer. Men når man bruger udtrykket fylde hullet ud, bliver jeg nok nødt til at skuffe, for jeg kan ikke få øje på, at vi har additionelle ressourcer. Vi er et af de få lande i hele verden, der lever op til FN's målsætning om 0,7 pct. af bni i udviklingsbistand. Det er også under pres rundtomkring i Europa. Senest har vi set den britiske udviklingsminister forlade sin post som følge af signifikante nedskæringer. I Frankrig skærer man udviklingsbistanden ned. Det er desværre det, der er en tendens.

Så jeg er ikke i nogen position, hvor jeg kan få øje på, at det er muligt at øge den danske udviklingsbistand. Den er stor og flot, og som et af få lande lever Danmark op til FN's målsætninger. Men det er klart, at det jo er en komponent, som er lagt ned, i forhold til hvad alle andre gør, og når USA pludselig gør noget mindre, bliver vi selvfølgelig nødt til at se på, om vi så skal bruge de ressourcer, vi har sat af, anderledes.

Kl. 13:49

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:49

Martin Lidegaard (RV):

Tak for svaret. Selv for en radikal er det nok er nok ikke realistisk, at Danmark skal udfylde hele det hul, som USA efterlader sig som verdens største bistandsdonor; det er klart. Og jeg er også med på, at vi ser ind i en økonomisk fremtid, hvor vi i forvejen har svært ved at lave en realistisk økonomisk plan, der både gør det muligt at opjustere forsvaret og gøre alt det andet, vi gerne vil i forhold til grøn omstilling, klimasikring osv.

Alligevel vil jeg dog pege på, at en ganske stor del af bistandsrammen jo i de forgangne 3 år er gået til Ukraine, og vi har bakket op om hver en krone, der er gået den vej, men vi har heller ikke undladt at gøre opmærksom på, at sidst vi var i en situation, hvor der var krig på det europæiske kontinent, nemlig under Balkankrigene, og en meget stor del af den danske udviklingsbistand – den humanitære bistand, altså nødhjælpen, for at være helt præcis – gik dertil, lavede vi faktisk en midlertidig forhøjelse for, at vi i forhold til de afrikanske partnere ikke skulle efterlade meget store huller, som vi senere skulle lappe på.

Nu er vi så i den situation, at vi både bruger mange penge i Ukraine, og at USA skærer ned, så selv om man ikke kan udfylde hele hullet, vil jeg dog bare i al mindelighed sige, at det jo godt kunne være, at man situationens alvor taget i betragtning og som følge af den kæmpe interesse, vi selv har, og som udenrigsministeren lige gjorde opmærksom på, måske ud fra et geopolitisk hensyn kunne overveje en midlertidig opjustering af et vist omfang.

Kl. 13:50

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det udenrigsministeren. Værsgo.

Kl. 13:50

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er klart, at hvis Radikale Venstre har et finansieret forslag til det, som man kan bringe ind i nogle finanslovsforhandlinger, så må man jo diskutere det. I mellemtiden er jeg nu ganske stolt af at repræsentere et land, som sammen med nogle andre, der kan tælles på mindre end én hånd, leverer 0,7 pct. i udviklingsbistand i en situation, hvor det er under pres alle steder.

Jeg vil gerne have en realisme omkring det her, og jeg kan ikke få øje på, at vi oven i alle de andre udfordringer, vi har – en øget investering i det danske forsvar, klimasikring, og der kunne nævnes mange flere ting – er i stand til at øge den procentdel. Vi skal så bruge pengene klogt, og vi skal i øvrigt også se, om vi kan integrere udviklingsbistanden i nogle andre politikområder, og det er derfor, vi om lidt tager hul på at diskutere den udviklingspolitiske strategi, sådan at vi også får bragt andre ressourcer i spil. Der er helt klart nogle muligheder i EU for at engagere sig dybere i Afrika, ikke kun med udviklingspenge, men også med både private og offentlige investeringspenge, og have det der sigte.

Men hvor gerne jeg end ville, kan det ikke nytte noget at sige, at når USA vender ryggen til, så vender jeg ansigtet til og smiler bredere og dykker dybere i lommerne, for der er ikke mere nede i lommerne end de 0,7 pct., vi i forvejen bruger. Vi skal i øvrigt glæde os over, at det jo så er en procentdel, der år for år, fordi vi har vækst i Danmark, i modsætning til, hvad man ser andre steder i verden, jo også trækker et større og større beløb med sig.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til udenrigsministeren, så vi siger tak.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet i det hele taget, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 13:52

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 19. marts 2025, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:52).